TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2008. gada 9. decembrī *

Lieta C-442/07

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Oberster Patent- und Markensenat* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 27. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2007. gada 27. septembrī, tiesvedībā

Verein Radetzky-Orden

pret

Bundesvereinigung Kameradschaft "Feldmarschall Radetzky".

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents) un A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*], tiesneši Dž. Arestis [*G. Arestis*], A. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], U. Lehmuss [*U. Lõhmus*], E. Levits un L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*],

ģenerāladvokāts J. Mazaks [*J. Mazák*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

* Tiesvedības valoda — vācu.

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 24. jūnija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Verein Radetzky-Orden* vārdā — E. Fihtenbauers [*E. Fichtenbauer*] un K. Krebss [*K. Krebs*], *Rechtsanwälte*,

— *Bundesvereinigung Kameradschaft "Feldmarschall Radetzky"* vārdā — P. Izrailovs [*P. Israiloff*], *Patentanwalt*,

— Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz V. Ferante [*W. Ferrante*], *avvocato dello Stato*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — H. Krēmers [*H. Krämer*], pārstāvis,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2008. gada 18. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmās direktīvas 89/104/EEK, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 1989, L 40, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Direktīva"), interpretāciju.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedības ietvaros starp *Verein Radetzky-Orden* (turpmāk tekstā — "*Radetzky-Orden*") un *Bundesvereinigung Kameradschaft "Feldmarschall Radetzky"* (turpmāk tekstā — "*BKFR*") par šai bezpeļņas organizācijai piederošo preču zīmju atcelšanu to faktiskas neizmantošanas dēļ.

Atbilstošās tiesību normas

3 Saskaņā ar Direktīvas 12. panta 1. punktu:

"Preču zīme ir atceļama, ja nepārtrauktā piecu gadu periodā tā dalībvalstī nav faktiski lietota [izmantota] saistībā ar precēm un pakalpojumiem, attiecībā uz ko tā reģistrēta, un nav atbilstīgu iemeslu tās nelietošanai [neizmantošanai]; [..]."

4 Direktīvas divpadsmitajā apsvērumā ir norādīts, ka "visām Kopienas dalībvalstīm uzliek saistības Parīzes Konvencija [par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību, kas ir parakstīta 1883. gada 20. martā Parīzē, pēdējo reizi pārskatīta 1967. gada 14. jūlijā Stokholmā un grozīta 1979. gada 28. septembrī (Apvienoto Nāciju līgumu krājums (*Recueil des traités des Nations unies*), 828. sējums, Nr. 11851, 305. lpp.; turpmāk tekstā — "Parīzes konvencija")]; tā kā nepieciešams, ka šīs direktīvas prasības ir pilnībā saskanīgas ar Parīzes Konvencijas prasībām [..]".

5 Austrijas tiesībās 1970. gada Preču zīmju aizsardzības likuma (*Markenschutzgesetz 1970*, *BGBl*. 260/1970; turpmāk tekstā — "*MSchG*") 10.a pantā ir noteikts:

"Apzīmējuma izmantošana saistībā ar precēm vai pakalpojumiem it īpaši ietver:

1) apzīmējuma piestiprināšanu precēm vai to iepakojumam, vai priekšmetiem, attiecībā uz kuriem tiek sniegti pakalpojumi vai ir paredzēts sniegt pakalpojumus;

2) preču piedāvāšanu, laišanu tirgū vai uzglabāšanu minētajiem mērķiem vai pakalpojumu sniegšanu vai piedāvāšanu, izmantojot šo apzīmējumu;

3) preču importu vai eksportu, izmantojot šo apzīmējumu;

4) apzīmējuma izmantošanu darījumu dokumentos, paziņojumos un reklāmā."

6 *MSchG* 33.a panta pirmajā punktā ir noteikts:

"Jebkura persona var lūgt Austrijā vismaz piecus gadus reģistrētas preču zīmes vai tādas preču zīmes, kas Austrijā ir aizsargāta saskaņā ar 2. panta 2. punktu, anulēšanu, ja nedz tās īpašnieks, nedz trešā persona ar īpašnieka piekrišanu šo preču zīmi Austrijā attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, kam preču zīme reģistrēta, piecu gadu laikā pirms anulēšanas pieteikuma iesniegšanas dienas faktiski nav izmantojis (10.a pants), ja vien preču zīmes īpašnieks izmantošanas trūkumu neattaisno."

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

7 *BKFR* darbība ir veltīta, pirmkārt, militāru tradīciju saglabāšanai, piemēram, atceres pasākumu organizēšanai kaujā kritušiem bruņoto spēku biedriem, piemiņas dievkalpojumu organizēšanai, karavīru tikšanos organizēšanai un karavīru pieminekļu kopšanai, kā arī, otrkārt, labdarībai — naudas un mantisku ziedojumu savākšanai un izdalīšanai trūcīgām personām.

8 *BKFR* ir vārdisku un grafisku preču zīmju īpašniece, kas kopumā apzīmē goda zīmes. Šīs preču zīmes ir reģistrētas Austrijas Patentu iestādē. To aizsardzība sākās 1996. gada 8. janvārī. Katra no tām tika reģistrēta 37. klasē attiecībā uz uzkopšanas pakalpojumiem, 41. klasē saistībā ar citiem kultūras pasākumiem un 42. (pašlaik 45.) klasē par sociālajiem pakalpojumiem atbilstoši pārskatītajam un grozītajam 1957. gada 15. jūnija Nicas Nolīgumam par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju preču zīmju reģistrācijas vajadzībām.

9 *BKFR* piešķir apbalvojumus un atzinības zīmes, kas atbilst attiecīgajām preču zīmēm. Turklāt vairāki *BKFR* biedri šos apbalvojumus un atzinības zīmes nēsā pasākumos, kā arī savācot un izdalot ziedojumus. Visbeidzot, minētās zīmes tiek drukātas uz pasākumu ielūgumiem, uz vēstuļpapīra, kā arī tiek izmantotas biedrības oficiālajā sarakstē.

10 2004. gada 17. augustā *Radetzky-Orden* lūdza atcelt minētās preču zīmes to faktiskas neizmantošanas dēļ *MSchG* 33.a panta izpratnē. Šīs prasības pamatojumam tika norādīts uz faktu, ka *BKFR* pēdējo piecu gadu laikā preču zīmes nav izmantojis komerciāliem nolūkiem.

11 Austrijas Patentu iestādes Anulēšanas nodaļa apmierināja *Radetzky-Orden* prasību. *BKFR* iesniedza apelācijas sūdzību par šo lēmumu *Oberster Patent- und Markensenat* (Augstākā patentu un preču zīmju palāta).

12 Šādos apstākļos *Oberster Patent- und Markensenat* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai [Direktīvas] 12. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka preču zīme (faktiski) tiek izmantota viena uzņēmuma preču un pakalpojumu atšķiršanai no cita uzņēmuma precēm un pakalpojumiem gadījumā, kad bezpeļņas organizācija preču zīmi izmanto paziņojumos par pasākumiem, darījumu dokumentos, kā arī reklāmas materiālos, un tās biedri, vācot un izdalot ziedojumus, izmanto šīs preču zīmes, nēsājot tām atbilstošas piespraudes?"

Par prejudiciālo jautājumu

13 "Faktiskas izmantošanas" jēdziens Direktīvas 12. panta 1. punkta izpratnē ir jāsaprot kā izmantošana, kas nenotiek vienīgi simboliskos nolūkos, ar vienīgo mērķi paturēt ar preču zīmi piešķirtās tiesības. Izmantošanai ir jābūt patiesai, kas atbilst preču zīmes būtiskajai funkcijai, proti, garantēt patērētājam vai gala lietotājam preču vai pakalpojumu izcelsmi, sniedzot viņam līdzekli — bez jebkādas iespējas sajaukt — atšķirt preci vai pakalpojumu no citiem ar atšķirīgu izcelsmi (2003. gada 11. marta spriedums lietā C-40/01 *Ansul*, *Recueil*, I-2439. lpp., 35. un 36. punkts).

14 Kā Tiesa ir norādījusi, no šīs preču zīmes "faktiskas izmantošanas" jēdziena izriet, ka preču zīmes īpašniekam tā ir jāizmanto to preču un pakalpojumu tirgū, attiecībā uz kuriem šī zīme ir aizsargāta, nevis vienīgi iekšēji attiecīgajā uzņēmumā. Preču zīmes aizsardzība un sekas, ko tās reģistrācija rada trešām personām, nevar turpināties, ja preču zīme zaudē savu komerciālo jēgu, kas izpaužas kā noieta tirgus radīšana vai saglabāšana precēm vai produktiem, uz kuriem ir preču zīmes radītais apzīmējums, salīdzinot ar citu uzņēmumu ražotām precēm vai pakalpojumiem (iepriekš minētais spriedums lietā *Ansul*, 37. punkts).

15 Tas, ka preču zīmes ir jāizmanto saimnieciskiem mērķiem, izriet no Parīzes konvencijas, kurā preču zīmes tiek apzīmētas ar jēdzienu "ražošanas vai tirdzniecības preču zīmes". Kā izriet no Direktīvas divpadsmitā apsvēruma, šī Direktīva ir jāinterpretē atbilstoši minētajai konvencijai.

16 Attiecībā uz jautājumu, vai bezpeļņas organizācija, kura veic šī sprieduma 7. un 9. punktā minētās darbības, var tikt uzskatīta par tādu, kura faktiski izmanto preču zīmi iepriekš minētā sprieduma lietā *Ansul* izpratnē, jānorāda, ka apstāklim, ka preču vai pakalpojumu sniegšana nenotiek peļņas gūšanas nolūkos, nav izšķiroša nozīme.

17 Apstāklis, ka labdarības biedrībai nav peļņas gūšanas nolūku, neizslēdz to, ka tās mērķis varētu būt radīt un vēlāk saglabāt noieta tirgu savām precēm vai pakalpojumiem.

18 Turklāt, kā *Radetzky-Orden* atzīst rakstveida apsvērumos Tiesai, pastāv labdarības pakalpojumi, kuri tiek sniegti pret atlīdzību. Mūsdienu sabiedrībā pastāv dažāda veida bezpeļņas organizācijas, kuras, pirmkārt, sniedz savus pakalpojumus bez maksas, bet patiesībā tās tiek finansētas ar subsīdiju palīdzību vai saņemot dažāda veida atlīdzību.

19 No iepriekš minētā izriet, ka nav izslēgts, ka preču zīmēm, kuras ir reģistrējusi bezpeļņas organizācija, ir jēga, jo ar to palīdzību organizācija, veicot darījumus, var tikt aizsargāta pret to, ka identiskus vai līdzīgus apzīmējumus izmanto trešās personas.

20 Tā kā attiecīgā organizācija preču zīmes, kuras tām pieder, izmanto, lai identificētu un reklamētu savu preču vai pakalpojumu, kuru preču zīmes ir reģistrētas, noietu, tā šīs preču zīmes patiesi izmanto tādā veidā, kas rada "faktisku izmantošanu" Direktīvas 12. panta 1. punkta izpratnē.

21 Tiklīdz bezpeļņas organizācijas apzīmējumus, kurus tās izmanto, lai identificētu savas preces vai pakalpojumus, ir reģistrējušas kā preču zīmes, šīm organizācijām nevar pārmest, ka tās šīs preču zīmes patiesībā neizmanto, ja tās tiek izmantotas minētajām precēm vai pakalpojumiem.

22 Jebkurā gadījumā atbilstoši tam, ko Tiesa ir norādījusi iepriekš minētā sprieduma lietā *Ansul* 37. punktā un ko norāda arī ģenerāladvokāts savu secinājumu 30. punktā, bezpeļņas organizācijas preču zīmes izmantošana paziņojumos vai reklāmā par pilnībā privātiem pasākumiem vai to laikā, ir preču zīmes iekšēja izmantošana un tāpēc nav uzskatāma par preču zīmes "faktisku izmantošanu" Direktīvas 12. panta 1. punkta izpratnē.

23 Iesniedzējtiesai ir jāpārliecinās, vai *BKFR* ir izmantojusi tām piederošas preču zīmes, lai identificētu vai reklamētu savas preces vai pakalpojumus plašai publikai, vai arī, gluži pretēji, tās tiek izmantotas vienīgi organizācijas iekšienē.

24 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādā veidā, ka preču zīme tiek faktiski izmantota, ja bezpeļņas organizācija to izmanto attiecībās ar sabiedrību, lai paziņotu

par pasākumiem, darījumu dokumentos, kā arī reklāmas materiālos, kā arī, ja tās biedri, vācot un izdalot ziedojumus, izmanto šīs preču zīmes, nēsājot tām atbilstošas piespraudes.

Par tiesāšanās izdevumiem

25 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmās direktīvas 89/104/EEK, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, 12. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka preču zīme tiek faktiski izmantota, ja bezpeļņas organizācija to izmanto attiecībās ar sabiedrību, lai paziņotu par pasākumiem, darījumu dokumentos, kā arī reklāmas materiālos, kā arī, ja tās biedri, vācot un izdalot ziedojumus, izmanto šīs preču zīmes, nēsājot tām atbilstošas piespraudes.

[Paraksti]